

*ОШ "Јован Поповић"
Крагујевац*

**АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
ЗА ПЕРИОД 2018-2022. ГОДИНЕ**

Јуни 2019. године

Крагујевац

САДРЖАЈ

II ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	4
VI ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	7
XVII ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ.....	8

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Основно образовање и васпитање остварује се на основу школског програма.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм се доноси у складу са Законом.

Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПРОГРАМИРАЊА

- Закон о основном образовању и васпитању"Сл.гласник РС" бр.55/2013. 101/17. 27/18 и 10/19.
- Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 88/17,27/18),
- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС –Просветни гласник”, број 10/17),
- Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр, 6/17 и 8/17 и 9/17).
- Правилник о календару образовно васпитног рада за основне школе за школску 2019-20, годину („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19)
- Правилник о програму наставе и учења за трећи и седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19)
- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзија у основној школи"Службени гласник РС" бр.30/19.
- Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања Сл.гласник РС"- Просветни гласник бр.16/2018.).
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план његову примену и вредновање васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18),
- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", број 34 од 17. маја 2019.
- Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности основне школе („Службени гласник РС”, бр.10/19),
- Закон о изменама и допунама закона о основном образовању и васпитању"Сл.гласник РС" бр.10/19.
- * Оквирни акциони план за превенцију насиља у образовно васпитним установама
- * Развојни план школе
- * Анализе рада и резултата рада, извештаји, записници и друга документа стручних органа школе и надлежних институција.
- * Спољашње вредновање и самовредновање рада Школе
- * Бројно стање ученика, расположиви школски простор

IV ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

а). Наставни план за први циклус основног образовања и васпитања

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко васпитање	3	180	3	180	3	180	3	180
	УКУПНО А	19	684	20	720	20	720	20	720

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	-	-	-	-	1	36	1	36
2.	Народна традиција	-	-	-	-	1	36	1	36
3.	Чувари природе	-	-	-	-	1	36	1	36
4.	Од играчке до рачунара	-	-	-	-	1	36	1	36
5.	Рука у тесту –откривање света	-	-	-	-	1	36	1	36
6.	Лепо писање	-	-	-	-	1	36	1	36
7.	Шах	-	-	-	-	1	36	1	36
	УКУПНО : Б	-	-	-	-	2	72	2	72
	УКУПНО : А + Б	-	-	-	-	22	828	22	828

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	-	-	-	-
	УКУПНО : Б	1	36	1	36	-	-	-	-

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Редовна настава	20	720	21	756	21	756	21	756
	Пројектна настава	1	36	1	36	-	-	-	-
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатни настава							1	36
4.	Настава у природи	7 - 10 дана годишње							

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности/ДТХСК	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	34-68
3.	Екскурзија	1-3 дана		1-3 дана		1-3 дана		1-3 дана	

- Пројектна настава је обавезна за све ученике.

- Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

б). Наставни план за други циклус основног образовања и васпитања у V и VI разреду

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД*	
		НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144
2.	Страни језик	2	72	2	72
3.	Ликовна култура	2	72	1	36
4.	Музичка култура	2	72	1	36
5.	Историја	1	36	2	72
6.	Географија	1	36	2	72
7.	Физика	-	-	2	72
8.	Математика	4	144	4	144
9.	Биологија	2	72	2	72
10.	Техника и технологија	2	72	2	72
11.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
12.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54
	УКУПНО А	24	918	25	954
Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ					
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36
2.	Немачки језик	2	72	2	72
	УКУПНО Б	3	108	3	108
	УКУПНО А+Б	27	1026	28	1062
ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА					
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА					
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36
3.	Екскурзија	до 2 дана	до 2 дана	до 2 дана	до 2 дана

- Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.
- Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета.
- Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса
- Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.
- Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

Ред. број	СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Цртање, сликање и вајање	1	36	1	34
2.	Свакодневни живот у прошлости	1	36	1	36
3.	Чувари природе	1	36	1	36
4.	Хор и оркестар	1	36	1	34

б). Наставни план за други циклус основног образовања и васпитања у VII и VIII разреду

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.
1.	Српски језик	4	144	4	136
2.	Страни језик	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	1	36	1	34
4.	Музичка култура	1	36	1	34
5.	Историја	2	72	2	68
6.	Географија	2	72	2	68
7.	Физика	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	68
10.	Хемија	2	72	2	68
11.	Техничко и информатичко образовање	-	-	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	-	-
13.	Информатика и рачунарство	1	36	-	-
14.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	-	-
	Физичко васпитање	-	-	2	68
Ред.	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ/ПРОГРАМИ				
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	34
2.	Други страни језик	2	72	2	68
3.	Физичко васпитање - изабрани спорт	-	-	1	34
Ред.ј	В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ				
1.	Цртање, сликање и вајање	-	-	1	34
2.	Домаћинство	-	-	1	34
3.	Информатика и рачунарство	-	-	1	34
4.	Свакодневни живот у прошлости	-	-	1	36
5.	Хор и оркестар	-	-	1	34
6.	Шах	-	-	1	34
5.	УКУПНО: В	-	-	1	34
6.	УКУПНО: А + Б + В	-	-	31	1018-
Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	31	1116	31	1054
2.	Слободне активности	1	36	-	-
3.	Допунска настава	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	34
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
Обавезне ваннаставне активности					
1.	Час одељењ. старешине	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности			1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

- Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.
- Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.
- Ученик бира један од понуђених обавезних изборних предмета: верске наставе и грађанског васпитања и изучава га до краја првог циклуса.
- Школа је дужна да са листе изборних наставних предмета, поред обавезних изборних предмета, понуди још три изборна предмета од којих ученик бира један предмет према својим склоностима.

- Број ученика у групи изборни предмети је минимум петнаест ученика на нивоу разреда.

VI ПРОГРАМИ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ*

Годишњи фонд часова допунске наставе за школску 2019/20.годину

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	РАЗРЕД									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	V-VIII	I-VIII
ДОПУНСКИ РАД										
СРПСКИ ЈЕЗИК	18	18	18	18	36	36	36	34	142	214
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК					36	36	36	34	142	142
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					18	18	18	17	71	71
ИСТОРИЈА					18	18	18	17	71	71
ГЕОГРАФИЈА					18	18	18	17	71	71
МАТЕМАТИКА	18	18	18	18	36	36	36	34	142	214
ФИЗИКА						36	36	34	106	106
ХЕМИЈА							36	34	70	70
БИОЛОГИЈА					36	36	36	34	142	142
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО					18	18	18	-	54	54
УКУПНО	36	36	36	36	216	252	288	255	1011	1155

Годишњи фонд часова додатног рада за школску 2019/20.годину

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	РАЗРЕД									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	V-VIII	I-VIII
ДОДАТНИ РАД										
СРПСКИ ЈЕЗИК				18	36	36	36	34	142	160
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК					36	36	36	34	142	142
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					18	18	18	17	71	71
ИСТОРИЈА					18	18	18	17	71	71
ГЕОГРАФИЈА					18	18	18	17	71	71
МАТЕМАТИКА				18	36	36	36	34	142	160
ФИЗИКА						36	36	34	106	106
ХЕМИЈА							36	34	70	70
БИОЛОГИЈА					36	36	36	34	142	142
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО					18	18	18	-	54	54
УКУПНО				36	216	252	288	255	1011	1047

XXIV ПРОГРАМ ИЗЛЕТА ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци наставе у природи и екскурзије

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Садржаји екскурзије у првом циклусу основног образовања и васпитања су посебно:

- уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије;
- посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња);
- посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе и др.);
- упознавање с прошлoшћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.);
- развијање способности оријентације у простору и времену;
- обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране);
- обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).

Садржаји екскурзије у другом циклусу основног образовања и васпитања су посебно:

- посете које омогућавају упознавање са природним лепотама, природно-географским и друштвено-географским одликама Републике Србије (планине, реке, језера, бање, биљни и животињски свет, заштићени природни објекти и национални паркови, становништво, народи и етничке заједнице у Републици Србији и др.);
- обилазак праисторијских, античких, средњовековних, нововековних и локалитета савременог доба (Лепенски вир, Винча, Сирмијум, Виминацијум – војни логор, Гамзиград – Царска палата, Медијана, Студеница, Ђурђеви Ступови, Жича, Милешева, Сопoћани, Градац, Грачаница, Високи Дечани, Раваница, Лазарица, Љубостиња, Манасија, Каленић, Сремски Карловци, Крушедол, Ново Хопово, Врдник, Смедеревска тврђава, Голубац, Нишка тврђава, Петроварадинска тврђава, Орашац, Топола, Ђеле-кула, Таково, Тршић, Бранковина, Враћевшница, Текериш, Струганик, Шумарице и др.);
- обилазак Београда, престонице Републике Србије (Дом Народне скупштине, Народно позориште, Народни музеј, Београдска тврђава, Опсерваторија, Војни музеј, Музеј Српске православне цркве, Музеј Првог српског устанка – Конак кнеза Милоша, Конак кнегиње Љубице, Народна библиотека, краљевски дворови на Дедињу, Музеј града, Авала, Јајинци, Етнографски музеј, Педагошки музеј, Музеј Вука и Доситеја, Саборна црква, Храм Светог Саве на Врачару, Природњачки музеј, Ботаничка башта „Јевремовац“, зоолошки врт, Музеј југословенске кинотеке, Музеј Николе Тесле, Музеј савремене уметности и др.);
- обилазак установа културе у Републици Србији (Галерија Матице српске у Новом Саду, Српско народно позориште у Новом Саду, Књажевско-српски театар у Крагујевцу, завичајни и локални музеји, спомен-куће и др.);
- обилазак привредних друштава и јавних предузећа (предузећа у области прехранбене, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике и др.);
- подстицање испољавања позитивних емоционалних дЦиљеви:

За ученике једног разреда екскурзија се сваке године организује у другом подручју Републике Србије, а то су:

- 1) Аутономна покрајина Војводина (Бачка, Банат, Срем);
- 2) Западна Србија са Таром;
- 3) Југозападна Србија (Златибор, Златар, Увац);
- 4) Централна Србија: Шумадија и Поморавље;

- 5) Ибарско-копаонички крај;
- 6) Јужна Србија (Ниш–Врање);
- 7) Источна Србија са Ђердапом;
- 8) Београд и околина.

Програм наставе у природи и екскурзије садржи: образовне и васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку организацију, начин финансирања и друга питања од значаја за реализацију програма наставе у природи и екскурзије.

На основу чланова 57. и 76. Закон о основама система образовања и васпитања "Сл.гласник" бр.88/17; 27/18. и 10/19. Статута ОШ "Јован Поповић" у Крагујевцу Школски одбор на седници одржаној 29.6.2019. донео је Анекс школског програма ОШ "Јован Поповић" за период 2018-2022.године.

29.6.2019.
Крагујевац

Председник школског одбора

Марко Шундић